

Zo leren gun je ieder kind!

Namens stichting Innerwaard ben ik verbonden aan de stuurgroep hoogbegaafdheid (HB) van Samenwerkingsverband De Liemers. Daarnaast ben ik voorzitter van de HB-kring van Innerwaard. Dit is het overleg van de verschillende HB-specialisten op onze IKC's, waarbinnen zij ervaringen delen en samen kunnen optrekken.

In de regio wordt samengewerkt aan de ontwikkeling van X-klassen voor het kleine percentage aan echt hoogbegaafde leerlingen. In de X-klassen kunnen deze leerlingen elkaar een dagdeel in de week ontmoeten. Dit is belangrijk, omdat zij niet altijd aansluiting vinden binnen hun eigen groep. Ze hebben vaak een andere denkwijze en een andere vorm van humor dan de rest van hun klas. In de X-klas vinden ze herkenning. De begeleiding wordt door de HB-specialisten van de deelnemende scholen gegeven.

Dat is natuurlijk erg prettig, maar het is ook belangrijk dat deze kinderen de rest van de week lekker in hun vel zitten en worden uitgedaagd. Dan zitten ze in hun eigen klas op hun eigen IKC, waar het gewone lesprogramma wordt gevolgd. Het lukt steeds beter om dat programma aan te passen voor de kinderen die cognitief meer- of hoogbegaafd zijn. Dat is als leerkracht soms even zoeken: wat kan ik dit kind laten overslaan, waar zoek ik de verdieping?

Doordat elk IKC een geschoold HB-specialist in huis heeft, is de kennis aanwezig om gefundeerde beslissingen te nemen, afgestemd op het kind. Hiermee sluiten we aan bij de beloften *Als het samen kan, doen we het niet alleen* en *Jouw leeromgeving is boeiend, inspirerend en uitdagend* van het Liemers Lijstje.

Marike Ketelaars
Directeur IKC de Groene Ring

De Groene Ring in Duiven is een montessori IKC. We spraken met Marike Ketelaars, directeur, over de materialen in het montessorionderwijs.

Montessorimateriaal is een belangrijk onderdeel van het onderwijs. Er zijn meer dan 100 materialen verdeeld over alle leergebieden en er zit een prachtige opbouw in. De gedachte erachter is: alles wat je in je handen hebt gehad, beklijft beter.

Marike: 'Al die materialen én de bijbehorende lessen moet je als leerkracht natuurlijk kennen. Alle leerkrachten hebben na de pabo nog een aanvullende montessoriopleiding gedaan die twee jaar duurt. Behalve aan de materialen wordt er in de opleiding aandacht besteed aan het inzicht en de vaardigheden om een groep te begeleiden waarin niet iedereen op hetzelfde moment hetzelfde doet.'

Montessorimateriaal kenmerkt zich door verschillende eigenschappen. Allereerst moet het materiaal er aantrekkelijk uitzien, zodat het uitnodigt om mee te werken. Daarnaast moet

het zelfcontrolerend zijn: door het te gebruiken, ontdekt een kind zelf of het op de juiste weg is. Het moet de mogelijkheid bieden om steeds ingewikkeldere handelingen mee te verrichten. Verder is *de isolatie van eigenschap* belangrijk: het materiaal gaat duidelijk over een bepaald begrip. Klein-groot, licht-donker: elk abstract begrip heeft eigen materiaal.

“Leer mij het zelf doen!”

Het *gouden materiaal* is wel het meest veelzijdige en aansprekende materiaal. Hiermee wordt ons decimale systeem geoefend en geleerd. Met behulp van kralen (eenheden), staafjes (tientallen), kwadraten (honderdtallen), kubussen (duizendtallen) én getalkaartjes met een vaste kleurcode, ontdekken kinderen zelf hoe ons getalsysteem in elkaar zit.

Marike: 'En dan kan het heel goed dat een kind in groep 3 bezig is met

sommen die over de 1000 gaan. Niet omdat het een trucje heeft geleerd, maar omdat het inzicht er is. Ze zien het voor hun neus gebeuren.'

Voor alle leergebieden zijn er materialen ontwikkeld: taal, spelling, rekenen, maar ook voor wereldoriëntatie dat in het montessori *kosmisch* onderwijs heet.

'Met het montessorimateriaal leren kinderen al doende, spelenderwijs en ontdekkend. Ieder op zijn eigen manier en tempo. Dat gun je toch elk kind?'

'Door elkaar op te zoeken en info uit te wisselen krijgen we steeds meer kennis en kunde, juist ook voor de leerkrachten die dagelijks hoogbegaafde kinderen begeleiden in hun ontwikkeling.' Kim van Verveeld Leerkracht groep 8 en HB-specialist